

ПРОГРАМА за докторантски конкурс
МЕТОДИ В АРХЕОЛОГИЯТА (АРХЕОМЕТРИЯ)

2024

- 1. Развитие на теориите и методите на археологията.** Ранни етапи в развитието на археологията. Развитие на еволюционизма през XIX век. Реакция срещу еволюционизма - картографски метод, дифузионизъм и културни кръгове, географски детерминизъм, миграционизъм. Културно - исторически подход. Функционален подход. Нова /Аналитична археология. Съвременни тенденции в теоретичната мисъл.
- 2. Основни археологически понятия.** Свойство - признак, артефакт - тип, комплекс - култура, техно-комплекс, културен кръг, етнокултурна област, етнокултурна общност. Системен подход към терминологията. Археологическа култура.
- 3. Описание и групиране на археологическия материал.** Описание. Класификация и систематизация. Типология и типологически метод.
- 4. Стратиграфия в археологията.** Основни принципи на стратиграфията. Развитие на стратиграфския метод в археологията. Стратиграфски стратегии.
- 5. Периодизация и хронология в археологията.** Технологична характеристика на археологическата периодизация. Отношения между археологическата и други периодизации. Относителна и абсолютна хронология. Хронологически системи и синхронизации.
- 6. Теренна археология.** Археологическо разузнаване. Техника за разкопаване на селища и сходни структури. Техника за разкопаване на некрополи. Механизиране на определени изкопни дейности. Документиране на археологически ситуации. Геодезия, фотограмметрия, графично, фотографско заснемане.
- 7. Нови технологии в дистанционното заснемане на обекти на суша и под вода.**
- 8. Подводна археология.**
- 9. Физически и химически методи за количествен и качествен анализ на археологически артефакти.**
- 10. Методи за датиране.**
- 11. Приложение на палеоантропологията, археозологията и археоботаниката в археологията.**
- 12. Консервация и реставрация на археологически находки.**
- 13. Статистически методи и компютърна обработка на данни.**

Литература

Ангелова, Х. 40 години години подводна археология в България. – *Известия на Народния Музей Бургас*, 3, 2000, 42-49.

— *Гарден, Ж-К.* Теоретическая археология. Прогресс, Москва, 1983.

Гацов, И. (Съст.) Началото. Ред. Ст. Ангелова, И. Гацов. Инфо-Прес, София, 1994.

Гацов, И. (Съст.) Човекът зад находките. Археологията днес и утре. Ред. И. Панайотов Ст. Ангелова, Александров, Ст., Е. Герганов, И. Гацов. Интела, София, 1997.

Генинг, В. Ф., Е. П. Бунятян, С. Ж. Пустовалов, Н. А. Рынков. Формализованно-статистическите методи в археологии (анализ на погребалните паметници). Наукова думка Киев, 1990.

Йорданов, Й. А. Възстановяване на главата по черепа. Изд. БАН, София, 1981.

Йорданов, Й. А. Наръчник по антропология за археолози. УИ „Св. Кл. Охридски“, София, 1996.

Каменецкий, И. С., Б. И. Маршак, Я. А. Шер. Анализ археологических источников (возможности формализованного подхода). Наука, Москва, 1975.

Каменецкий, И. С. Код для описания погребального обряда. – В: Ю. А. Краснов (ред.) Древности Дона. Наука, Москва, 1983, 221-250.

Каменецкий, И. С. Код для описания погребального обряда. (Часть вторая). - В: Отв. ред. И.С. Каменецкий. Археологические открытия на новостройках, Наука, Москва, 1986, 136-194.

Клейн, Л. С. (Ред.) Типы в культуре. Изд. ЛГУ, Ленинград, 1979.

Клейн, Л. С. Археологические источники. 2-е, дополненное, Фарн, Санкт-Петербург, 1995.

Кулев, И. Археометрия. София, 2012.

Оригиналът в паметника на културата. Сборник с доклади и научни съобщения от III научна конференция, организирана и проведена от НИПК на 14 и 15. XI. 1977 година. София, 1982.

Мартынов, А. И., Я. А. Шер. Методи археологического исследования. Москва, 2002.

Попов, А. Географски информационни системи. Основи на геоинформационното моделиране. Анубис, София, 2012.

Прахов, Н., Х. Ангелова, А. Коцев, А. Попов, С. Димитров. Прогнозно моделиране в археологията: световна практика и български перспективи. – *Българско е-списание за археология*, 2011, 1, 71-1.*

Рестаурация и консервация на художествени 21. ценности. Сборник с доклади от Националната конференция “Постижения в консервацията и рестаурацията на художествените паметници в България”, Благоевград 1979, София, 1982.

Тонков, Н. Геофизични методи в археологията. Оптимизиране на методиката за проучване на надгробни могили. София 2013. (Българско е-Списание за Археология Supplementum 2)

Федоров-Давыдов, Г. А. Статистические методы в археологии. Высшая школа, Москва, 1987.

Черных, Е. М. (Ред.) Естественнаучные методы в археологии. Наука, Москва, 1989.

Adams, N. K, E. W. Adams. Archaeological Typology and Practical Reality. Cambridge University Press, 1991.

Aitken, M. J. Science-Based Dating in Archaeology. Longman, London & New York, 1990.

Bass, C. F. Archaeology Under Water (Rev ed.). Penguin, Harmondsworth, 1972.

Baxter, M. Mathematics, statistics and archaeometry. The past 50 years or so. – *Archaeometry*, 50, 2008, 968-982.

Berducou, M.C. (ed.) La conservation en archéologie, Paris, Milan, Barcelone, Mexico, 1990.

Bintliff, J. (Ed.) A Companion to Archaeology. Blackwell Publishing. 2006.

Bowens, A. (ed.) Underwater archaeology : the NAS guide to principles and practice / author, the Nautical Archaeology Society. 2009 [2nd ed.].*

Casarotto, A. Spatial patterns in landscape archaeology: a GIS procedure to study settlement organization in early Roman colonial territories . 2018.*

Clarke, D. L. Analytical Archaeology. (2nd ed.). Methuen & Co Ltd., London, 1978.

Cuomo di Caprio, N. Ceramica in Archeologia 2. Roma, 2007.*

Daniel, Gl. E. A Short History of Archaeology. Thames & Hudson, London, 1981.

Drewett, P. Field Archaeology. An Introduction. London, 1999.*

Filipova–Marinova, M. Archaeological and paleontological evidence of climate dynamics, sea-level change, and coastline migration of the Bulgarian sector of the Circum-Pontic region. – In: Yanko-Hombach, V., Gilbert, A., Panin, N., Dolukhanov, P. (eds), *The Black Sea Flood Question: Changes in Coastline, Climate, and Human Settlement*. NATO Science Series IV – Earth and Environmental Sciences, 2006, 453-488.

Gibbon, G. Explanation in Archaeology. Basil Blackwell Ltd., Oxford, 1989.

Grant, J., S. Gorin, N. Fleming. The Archaeology Coursebook. An Introduction to themes,

sites, methods and skills. Routledge, 2008. *

Green, J. Maritime Archaeology. A Technical Handbook. Academic Press, 1990. (*ума го в интернет, но не можях да го сваля*)

Harris, E. Principles of Archaeological Stratigraphy. (2nd ed.), Academic Press, New York & London, 1989.*

E. Harris, E., M. Brown, G. Brown Practices of archaeological stratigraphy. 1993.*

Hayden, B. Archaeology. The Science of Once and Future Things. W.H. Freeman and Company, New York, 1993.

Henderson, J. (Ed.) Scientific Analysis in Archaeology and Its Interpretation. Oxford University Committee for Archaeology, Monograph 19, Oxford, 1989.

Herz, N., E. Garrison Geological Methods for Archaeology. Oxford University Press, 1998.*

Hodder, I., S. Hutson. Reading the past. Current approaches to interpretation in archaeology. Cambridge University Press 2003.*

Hodder, I. Theory and Practice in Archaeology. Routledge, London and New York, 1996.

Mays, S. The Archaeology of Human Bones. Routledge, London and New York, 1998.

Muckelroy, K. Maritime Archaeology. Cambridge University Press, 1978.

Orton, C., P. Tyers, A. Vince. Pottery in Archaeology. Cambridge University Press, 1993.

Plenderleith, H. J., A. E. A. Werner The Conservation of Antiquities and Works of Art. Oxford University Press, Oxford, 1977.

Preucel, R. W., I. Hodder. (Eds.) Contemporary Archaeology in Theory. A Reader, Blakwell, Oxford, 1999.

Pomeral, Ch. et al. Stratigraphie. Principles, méthodes, applications. (3e ed.) Doin, Paris, 1987.

Renfrew, C, P. Bahn (eds.) Archaeology – Key Concepts. 2005 Routledge. *

Rice, P. Pottery Analysis (A Sourcebook). Chicago University Press, Chicago, 1987.

Riley, D. Air Photography and Archaeology. Duckworth, London, 1987.

Schiffer, M. (Ed.) Advances in Archaeological Method and Theory. (Series), Academic Press, 1987.

Shanks, M. Experiencing the Past. On the Character of Archaeology. Routledge, London and New York, 1992.

Shanks, M., Chr. Tilley. Re-Constructing Archaeology. Theory and Practice. Cambridge University Press, Cambridge, 1987.

Shanks, M., Chr. Tilley. Social Theory and Archaeology. (Reprinted), Polity Press, 1993.

Shenan, S. Quantifying Archaeology. Academic Press, San Diego, 1988.

Thompson, M. W. Ruins, their preservation and display. Londres, 1981.

Trigger, Br. A History of Archaeological Thought. Cambridge University Press, 1989.

Westcott, K., Brandon, J. (eds). Practical Applications of GIS for Archaeologists. A Predictive Modeling Kit. Philadelphia, Taylor and Francis, Inc. 2006.

Williams, E., C. Peachey. The conservation of archaeological materials, current trends and future directions. Oxford: British Archaeological Reports, International Series 2116, 2010.

Vasicek, Z., J. Malina. Archaeology Yesterday and Today. Cambridge University Press, 1990.

Yoffee, N., A. Sherratt. (Eds.) Archaeological Theory: Who Sets the Agenda? Cambridge University Press, 1993.

Периодика

сп „Археология”,

Българско е-списание за археология

ГСУ (ФИФ), ГСУ (ИФ),

Интердисциплинални изследвания,

Archaeologia Bulgarica

Studia Praehistorica.

КСИА,

СА,

РА,

Antiquity,

Archaeometry

BAR,

и др.